

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri jutraj.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; " 4.50
za četrt leta 1.50; " 2.25

Z "Novičarjem" vred:

za vse leto gl. 7.—
za pol leta 3.50
za četrt leta 1.75

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — "Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Oglaš in osnanila se računa po 8 nov vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, čestitice itd. se računa po pogodbli.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piasza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnništvo Piasza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o prosti poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je moč.

Pri čem smo?

II.

Še neki izrek njegove ekscelence, namestnika Rinaldinija, iznenadil nas je celoma: izrek o lepi slogi, "kateri je vladala tekom zadnjih dveh let Pitterijevega županovanja moj mestnim zastopom in vlado". Mi nismo imeli nikdar in je tudi sedaj nimamo prilike — in težko, da jo dobimo tako hitro —, da bi mogli gledati za kulise; zbog česar nam ni mogoče izreči svoje sodbe o razmorju mej vlado in mestnim zastopom. Vender se nam, premišljujočim o izreku njegove ekscelence o "lepi slogi", uriva že tolikokrat stavljeno vprašanje: kateri vzroki so prav za prav prisilili vlado, da je zapustila prejranji mestni zastop?? Sloga in vender razpuščenje — to se ne vjema.

Gosp. namestnik se je doteknil tudi dolžnosti, koje bode izvrševati v bodoče mestnemu zastopu oziroma deželnemu zboru Tržaškemu: naglašal je pri tem v prvi vrsti šolske in finančne navedbe. Na tem migljaju smo zares hvalježni gospodu namestniku, kajti šola in finance sta krvaveči rani na telesu naše velike občine.

Gledé na šolo trebalo bi korenitih prememb. To velja toliko glede na mestne, laške, kolikor na okoličanske šole. Kot klasično pričo za to našo trditve navedemo zopet tisti senzacionalni članek naše "Triester Zeitung" z dne 31. maja t. l. Nemški poluuraadni list je pisal namreč v omenjenem članku:

"Der Bürgermeister in Amt und Würde, dieselben Männer, die vor drei Jahren das Wahlcompromiss in zwei Wahlkörpern mit ihren Gegnern abgeschlossen haben, in Reih und Glied mit dem offenkundigen Irredentismus — das mag einen Wahlerfolg sichern bei Metzger, Wirthen

und andern Leuten vierter Classe; als politischer Griff ist es ein arger Missgriff, eine Schädigung der eigenen Reputation, eine unwiderlegbare Provocation von Massregeln, die dieses Uebermass einzudämmen berufen sind. Wenn diesen dann ein reactionärer Beigeschmack anhaften, wenn wirklich dem Schälwesen eine strenge Aufsicht zugewendet werden sollte, wer wird es zu verantworten haben vor dem Richterstuhle des kommenden Alters?"

To bi se reklo po slovenski: "Da župan v svoji službi in svojem dostojanstvu in žnjim isti možje, ki so pred tremi leti sklenili volilni kompromis v dveh razredih se svojimi nasprotniki, stoje v jedni in isti vrsti z očitim iredentizmom — to utegne pač zagotoviti volilen uspeh pri mesarjih, krčmarjih in drugih ljudeh četrtega razreda; kot politični čin je to velika pogreška, oškodovanje lastnega ugleda in neoporečno izzivanje naredeb, katerim bode namen omejiti to prekomernost. Če pa te navedbe zadobe nekoliko reakcionarnega soukusa, ako bi se šolstvo res utegnulo strožje nadzirati, kdo bode moral to zagovarjati pred sodnim stolom bodoče dobe?"

"Triesterica" nam je tu, v ognju hipne razburjenosti in nevolje, povedala mnogo — vse. S tem, da je v eni sapi govorila o volitvah, o šolstvu in o očitem iredentizmu — razkrila je svo našo bolezen, a povedala je tudi, kje da tiči po velikem delu kál tej bolezni — v šoli. Nam sicer ne ugaja stilizacija stavka: "ako bi se šolstvo res utegnulo strožje nadzirati" (wenn wirklich . . . zugewendet werden sollte), kajti naše prepričanje je to, da šola absolutno treba strožje nadzirati, ako že vemo, da v njej ni vse tako, kakor bi moralo biti. Zato nam nikakor ne ugaja tista pogojna oblika, v katero je "Triesterica" povila svoj opomin do mestne gospode, ampak želeli bi bili, da nam pove

zasine v votlini nek neznani svit, ki je prihajal naravnost iz teme, ali bolje: prihajal je od — temena neke glave.

V necem kotu, uprav pod temno čerj, leskečo se v mrklem svitu sloni — lobanja. Vidi se, da je prebila že silno vekov, a bila je dobro ohranjena, dà, bila je gladka, bela kot slonova kost, ne, kot živi blišči alabaster; pozna se jej, da je sploh ne more biti nikdar konec.

Stopim nehoté bliže, da bi si jo ogledal — zanimala me je; a tujec me molče potegne nazaj. V tem hipu pa se jame nekaj oživljati v lobanji — neznano šumenje zvoni v njeni votlini in grmenje, podobno ogromnemu ljudskemu navalu, čuje se v počastni globočini.

Kje sem? Kaj to pomeni? Čegava je lobanja in kaj hoče grom, doneč po njej? Menil sem prašati tujca, a beseda zastane mi v grlu.

Toda kot v odgovor na nemo moje vprašanje, prične se odpirati lobanja, širi se in širi, in v jednom hipu obdaja me in tujca čudopolna nje votlina, ki se bliskoma pretvarja v krasen neznani svet: deljuati so mili, cvetoči, v krasu pomladanem bliščeči se kraji, a tam nad mano razpeta je zorno nebo!

Jož, kako ves drugačen je ta svet!

določno, pozitivno, da se šolstvo bode nadziralo strožje. Nič ne dé, ako zadobe naša navedbe nekoliko "reakcionarnega soukusa", saj se zgodi to v prvi vrsti v interesu države; kjer pa gre za državno korist — tako nas uče ne preostano od tam gori z Dunaja —, tam morajo potihniti vse druge koristi. Reakcija je odbojno, zvratno ali prevratno delovanje. Ta beseda, odnosno ta pojem je dan danes nekako strašilo po političkih listih, češ, da znači nazadnjaštvo in starokopitstvo. Take reakcije ne zagovarjamo mi in se jej bodemo protivili vsikdar: ker ljubimo napredek in — svobodo. Pač pa si mislimo in želimo reakcije v dobrem in blagem zmislu: tu v Trstu pozdravimo velikim veseljem tako prevratno delovanje, ki bode imelo namen odpraviti kričeče in skrajno škodljive pomanjkljivosti, in izlečiti stare rane: da se povrnemo od ne-normalnih k normalnim (pravičnim) odnosom, da stopi na mesto politike jednodrstanskega podpiranja in pospeševanja politika jednakopravnosti ter da se povrnemo od očitega iredentizma — offenkundigen Irredentismus, je rekla "Triesterica" — k lojalnosti in pravemu, odkritemu, požrtvovalnemu čustvovanju avstrijskemu. Take reakcije si želimo od vsega srca; in kdor provzroči tako reakcijo, temu se ni bati stopiti pred "sodni stol bodoče dobe": izpred tega sodnega stola povrne se jasnim licem kot dobročinitelj državne misli, kot pripoznani apostol miru in ljubezni, kot pospeševatelj javnega blaga. In zato nam nikakor ni ugajalo tisto zvijanje nemškega poluuraadnega lista, ki se ga je polastilo, ko je pisal o morebitni "reakciji"; ta "reakcija" je neizogibno potrebna in mi bi bili hvalopeli "Triesterici", ako bi bila rekla možko in odločno: mi hočemo delati na to, da nastopi reakcija — za red in zakonitost.

Pri vsem tem pa tiči vender tudi v

Sicer zeleni, cveto priroda, kot na domorodni zemlji, ali kakov razloček mej duhovtvi teh bitij in ljudmi, ki bivajo na zemlji!

Sicer so tudi to ljudje, — uprav po podobi človeški ustvarjeni, a kaj jim sije raz lica? Jasna, neskajljana radost, sreča in zadovolje in prav nič one tužne temote, ki odeva lice rodu človeškega na zemlji in ga svedoči nesvobodnim trpinom!

Tujec prime me za roko in kakor dete ob roki varuha idem z njim po mili, cvetoči krajini. Vse čudovito mladostno, kakor izpremenjeno, kakor obnovljeno! Dozdeva se mi, kakor da je ustalo vse, kar mi gleda oko, stoprav iz trdega tisoč in tisočletnega spanja duševne nezvesti — dà, to ljudstvo bilo je nekako čudovito mladostno, kakor bi se uprav sedaj zavedlo svoje sreče, svojega bitja, kot da je uprav sedaj doseglo popolnost svojo!

Ali kar v prvem hipu niti nisem zapazil, bilo je, da so bili obrnjeni pogledi tega ljudstva nekako náme, ter da jim je sijala iz očí neka neumljiva hvaležnost, ki se mi je zdela celo v onem trenutku nestrpna . . .

Korakava dalje mej seli in mesti, povsodi čudovita izprememba na delih uma in rok: je-li to možno, dém sam pri sebi,

pogojni obliki "Triesterice" najstrožja obsodba mestnega šolstva — kajti le na to je izvestno mislil nemški list — glede na državno korist. Kar se pa tiče šolstva po okolici je javna, vsem poznana istina, da nikakor ne odgovarja svojemu namenu; to pa za to ne, ker ne sloni na pravem, pedagogičkem načelu, ker način vzgajanja po naših okoličanskih šolah ne odgovarja prvotnim pravilam vzgojeslovja ali pedagogike. Mej temi pravili stoji v prvi vrsti zahteva, da učenec razumi svojega učitelja — a to je mogoče le tedaj, ako učitelj govori v materinem jeziku učenca. Kjer ni tako, je vsakoršen uspeh naravnost nemogoč. Vapehi na naših šolah okoličanskih — osobito po spodnji okolici — so nepovoljni kolikor se destaje splošnega napredka, osobito pa z ozirom na toli važno vzgojo srca. To je gola resnica. Naglašajoč to nikakor ne mislimo dolžiti in tožiti učiteljev. To bi bilo krivično: kjer je zgrešeno načelo, tam ne more ničesar doseči tudi najsposobnejši, najmarljivejši in najvestnejši učitelj.

Sklicevaje se torej na opomin gosp. namestnika v njega pozdravu do gospoda župana, kolikor se tiče šol, pričakujemo, da bode vlada z vsemi silam delala na to, da se okoličanske šole uredi tako, kakor zahtevata pravi namen šole in pa zdravi človeški razum; mestne pa tudi tako, kakor zahteva državna korist.

Doteknimo se danes še druge rane, koje se je doteknil tudi gosp. namestnik v svojem nagovoru — na ših mestnih financ. Kravvo potrebno je bilo zares, da je gospod namestnik namignil mestni gospodi tudi v tem oziru. Deficit v naši mestni upravi postal je kroničen: vleče se kakor morska kača od leta do leta in se — povišuje. Letos znaša 447.700 gl., torej blizo pol milijona. Kako bode šele drugo leto, ako res odpade točarina?! V pokritje letošnjega primanjkljaja pomagati si hočejo, kakor vsako leto: novimi

da biva tu tako vzorno kmetski ljud, ne ljud: božanstva sredi cvetočega raja? Je-li to možno, da biva na tem sveti tako pokojno, srečno in blago meščanstvo?!

Naposled prideva v veliko, morda stolno mesto; zavijeva na trg, od koder se je razlegal vesel hrup in veličastni glasovi neke čudovite godbe. Sredi trga stoji visok kip, obdan od nebrojne množice ljudstva, iz čegar obrazov sije rajaska navdušenost. A na vzvišenem odru stoji mož, ki z mogočno besedo razlaga ljudstvu nebrojne zasluge moža, za svobodo in srečo naroda, moža, čegar kip se dviga visoko nad glavami v nebo.

"Kdo je bil ta mož, čegar spomin slavite?" obrnem se do mladeniča, stoječega tik mene. Mladenič upré v me oči in se jame tresti po vsem životu, na to šepetne nekaj na uho svojemu sosedu, na čegar lici čitam isto iznenadjenje, — ko nečeno jame strmeti v me ves zbrani narod in me primerjati nemo z onim možem v visočini. — Prostor pred kipom se izprazni in sama s tujcem stojiva pred krasnokrasnim spomenikom — — toda groza! Pod spomenikom sedi, ulita iz brona, podoba moža z ogromnimi peroti: glavo ima uprto v desne roke in globoko premišljuje; okoli čela mu je ovita lovorika in izpod dlani

PODLISTEK.

Pesmi brez imena.

Priobčuje Ivan Fajdiga.

III.

Sedim v svoji temotni izbi — sam. Naenkrat potrka nekdo na duri — "odprto!"

Mož visoke postave vstopi, čudoviti mož, resnega a milega lica — nisem še videl taci mož na svetu; nekaj izvenzemškega je v vsem njegovem bitji. Visoko čelo pokriva mu perje lovorike in dolgi vijo mu lasje raz pleča.

Ne da bi izpregovoril, obstoji sredi sobe ter mi namigne, da grem z njim.

Neka neznana moč vzbudi se mi v duši, moč hrepenenja, ki se je porodila s čutom, ki ga je vzbudil v meni tujec —. Molče vstanem in grem z njim.

Šla sva dolgo — jako dolgo, ne izpregovorivša besedice.

Prideva do pogorja, meni sicer dobro znanega, in zavijeva v dolgo, ozko, samotno dolino.

Koncem doline je v skali votlina, široka votlina; — veli, da vstopim.

Početkom vladala je črna tema, instinktivno le meril sem korake; skoro pa

do kladami na užitnine. S tem zadenejo zopet širje, torej nižje slojeve ljudstva. To ni prav, tako ne smemo naprej! To tudi ni potreba. Obdačijo naj se — kakor je modro nasvetoval gosp. svetovalec Naberger — imovitejši krogi s tem, da se naložijo davki na razne stvari, ki niso neobhodno potrebne za življenje, obdačijo naj se inozemska vina, odpravijo naj se nepotrebne italijanske paralelke po okolici, odpravijo naj se mestni stražarji — saj imamo državno policijo — in okrajni zdravniki, skrbi naj se število uradnikov pri magistratu do skrajno potrebne mere, odpravi naj se institucija capovill, prepustivši okoličanom, da si sami volijo župane, itd. itd. Po tej poti bi se dalo prihraniti več, nego znaša letošnji primanjkljaj.

Iz kratka: uvede naj se pametna in previdna finančna politika pri naši mestni upravi; mestne blagejne naj si poiščejo novih virov svojim dohodkom tam, kjer so še najti — pri imovitnikih, ne pa tam, kjer jih ni več najti: mej nižjimi slojevi mestnega prebivalstva in pa mej siromašnimi okoličani.

To bi bila jedina pot iz naših finančnih zadreg in slavna vlada naj uporabi ves svoj upliv, da mestna uprava krene na to pot. In mi smo prepričani, da vladni upliv zmore marsikaj, ako resno hoče.

DOPISI.

Iz Kobarida dne 2. avgusta. (Izv. dop.) Naša čitalnica je nekdanj slovela zbog svoje delavnosti, a že pred leti jela je iti rakovo pot ter propadala in hirala je bolj in bolj. Vzroki žalostnemu temu pojavu so različni, pa bolje je, da jih samolčimo previdno.

„Besede“ postale so že skoraj bele vrane, največ za to, ker čitalnica nima pevskega zbora, oziroma — pevovodje. Pred tednom došel je k nam domačinski skladatelj, g. Hr. Volarič in „Beseda“ bila je gotova. Vsa čast in zahvala mu, da je naša čitalnica z njegovo pomočjo zopet svetu pokazala, da še ne spi, da zamore še nekaj napraviti. Bog živi nadepolnoga umetnika!

Prirediti „Besedo“ s tako obširnimi programom v enem samem tednu, to ni kar si bodi, posebno pri naših razmerah; a vendar so pevci in pevkinje, glumci in glumice izpeljali svoje vloge v splošno zadovoljnost. Moralni vseh „Besede“ bil je dovoljen, a še boljše bil je materialni, s katerim bo „knjapa“ čitalnica rane, katere so jej vsakoli pred časom odstopili člani.

Ker cenjena „Edinost“ ni dobila programa veselice, naglašati moram, da je bil zelo obširen.

Na dan veselice kazal nam je Jupiter Pluvijus svoje čmerno in naoblčeno lice,

roke gleda sem na naju. Tedaj pa zdrhtim po vsem telesu in se ozrem v svojega spremljevalca — njegovo lice — on!

Smehljaje se obrne k meni in mi poda roko. Na to pak me potegne seboj in izgineva iz trga; za nama se razlega burni navdušenja grom.

„Je-li to mogoče?“ vprašam, že daleč na strani od mesta.

„Kako li-ne?“ odvrne mi on. „In je-li to kaj posebnega? Tisoči trudijo se pridobiti rodu srečo in slavo in si ubijajo glave — zaman! Kajti jedini z jedino besedico zasejal je seme sreče v srce naroda in vsi drugi napori postali se nepotrebni, nekoristni. A seme kali, poganja, dviga se v nebo in kot mogočno drevo objema s vejami svojimi vaevesoljni rod. Tvoja beseda v onem nebeškem trenutji našla je najplodnija tla.“

Je-li res, da sem bil v lastni svoji gomili?

In oni mož?

Pri slovesu sem ga izpoznal.

iz kojega so mu precej popoldne začele padati sitne pötne kapljice, katere niso prejenjale do drugega jutra. Prav umljivo je tedaj, zakaj nas ni počastilo se svojo navzočnostjo občinstvo iz tujih krajev v velikem številu. V ogromnem broju udeležili so se „Besede“ domačini. Posedli in napolnili so vse prostore, do zadnjega kotička, ne — tudi ta ni bil prazen.

Vspored dokončal se je v najlepšem redu. Gospoda pevci in pevke odpeli so pesmi v občo zadovoljnost, akoravno nij šla vsaka pesem — česar se pa v tako kratkem času ne more zahtevati — prav precizno. Najlepši efekt dosegle so gñe pevke s krasno pesmijo „Divja rožica“; odpele so jo res izborno. „Venček slovanskih narodnih pesmij“ odigrali so štirje goslarji v zadovoljnost poslušalcev. Gdèna de klamovalka je častno rešila svojo nalogo. Igr i izvabili ste iz src na obzore mnogo smeha.

Veselica bila je v obče taka, da je naša čitalnica na njo lahko ponosna. Bog daj, da bi tej veselici sledila druga vsaj v teku prihodnjega poluleťja.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dunajski listi pišejo, da je pričakovati raznih prememb pri poveljstvih posamičnih vojev.

Iz pogovora vodje Rumuncev, dra. Ratiu, z nekim časnikarjem, je posneti, da so dogovori mej posamičnimi nemadbarskimi narodnostmi radi skupnega postopanja napredovali prilično. Bog daj! — Iz istega vira poizvedamo, da prične s novim letom na Dunaju izhajati velik list kot glasilo Slovanov. S tem bi bilo res ustrezno veliki potrebi.

Kakor znamenja kažejo je malo nade, da se izpolni želja nemških liberalcev v glede takozvane „Lex Trautenu“, to je tistega zakona, kojega naj bi vsprejel državni zbor v prihodnji jeseni in na kojega podlagi naj bi vlada preko glavo deželnega zbora češkega osnovala toli zahtevano okrožno sodišče v Trutnovu. Konservativni „Vaterland“ pravi, da ga čisto nič ne brigajo okrožna sodišča češka ter svetuje Taaffe-u, da naj se nikar ne da motiti v svojem letovišču radi tega zakona. Tudi poljski listi pišejo jako neprijazno o tej zahtevi Nemcev.

Poljski listi poročajo, da nameruje vlada sklicati državni zbor že v drugi polovici meseca septembra. Državni zbor naj bi zboroval potem do konca decembra, ob katerem času bi se sklicali dež. zbori.

Mej namestnikom Dolenje-Avstrijakem in mestnim zastopom dunajskim je razmerje zelo napeto, ker namestnik v neki novi naredbi zopet naglaša, da ima vlada pravico pošiljati svojega zastopnika v seje mestnega zbora in da ima ta zastopnik pravico oglašati se, kadar hoče. V obče se pa misli, da strogo namestnika ni toliko obrnjena proti mestnemu zboru, ampak le proti županu dru. Prixu, ki je poznan radi svoje nemško-liberalne brezobzirnosti.

Tirolski poslanci italijanskega dela dežele se sicer niso udeleževali posvetovanj deželnega zbora, vendar so v poslednji uri predložili spomenico, v kateri so zaznamovali svoje želje glede premembe deželnega šolskega zakona. Deželni zbor pa je v svoji poslednji seji dne 30. julija prešel na dnevni red preko te spomenice. Sicer pa omenjeni italijanski poslanci niso izgubili takrat svojih mandatov, ker deželni zbor niti ni obravnaval o njih absistenciji.

Nasilnost Madjarov nasproti drugim narodnostim se studi celo nemško-nacionalnim listom. Neki ist piše namreč povodom prepovedi Kollarjeve slavnosti: Krasna ilustracija svobode na Madjarskem! Ker ni v stanu še nadalje tlačiti nemadbarske narodnosti pötem ustave, poseza sedaj madjarstvo po sredstvih, naravnost nevrednih kacega civilizovanega naroda (a Madjari niso civilizovan narod! Op. ured.) A koliko časa se bode moglo še vzdržati to nasilstvo? Na severu, na jugu in na vzhodu Ogerske vre že prav močno in dan obračuna menda ni daleč.

Občinski zastop Leonfeldski (Gorenje Avstrijsko) podelil je grofu Taaffeu častno občanstvo.

Vnanje države.

Kneginja Črnogorska odpotovala je preko Reke v Karlove vari. Z istim parnikom odpotovalo je tudi mnogo gostov, ki so se udeležili obodske slavnosti na Cetinju.

Bolgarska vlada je baje odpravila cenzuro telegramov, odhajajočih iz Bolgarske v inozemstvo. Pri volitvah v sobranje, katere so se te dni vršile, „magala“ je seveda vlada; od 150 izvoljenih je samo 20 opozicijonalcov. Stambulov je izvoljen na treh krajih.

Iz Beleggrada javljajo, da razkralj Milan obišče svojega sina v jeseni.

Poljaki so pripomogli s svojimi glasovi, da je državni zbor Nemški vsprejel novo vojaško predlogo. Nemški cesar je zagotovil na to, da tega ne pozabi nikdar. In res se je kmalu čulo, da dohode poljski jezik nekoliko več pravic v šolah na Poznanskem. Listi javljajo celó, da se pri ministerstvu za bogočastje že izdeluje dotična spomenica, kako naj bi se uredil pouk v poljskem jeziku. — Po našem menenju Poljaki nimajo povoda, posebno veseliti se na tem vepihu. Kaj so dosegli? Nič! Naklonjenost cesarja Viljema! Toda to nima mnogo veljave, kajti, kar posamičnik da, to tudi lahko vzame posamičnik. V ustavnih državah imajo le pisani zakoni veljavo. Drugo je vse prazno.

Mejnarodni medicinski kongres, koji se je imel obdržavati letos v Rimu, odložili so na mesec april bodočega leta vsled nepovoljnih poročil o zdravstvenem stanju v posamičnih državah.

Z vseh strani se pripoznava in naglaša sedaj velikansk vseh, kojega je dosegla Francoska republika v svojem sporu s kraljestvom Sijamskim. — Vsi francoski listi brez razločka barve — celo monarhistički — priznavajo to brezpogojno in pojejo hvalo ministru Devellu. Vseh Francije spada tako v kolonijalno, kolikor tudi v višjo mejnarodno politiko. Kajti francoska diplomacija pokazala se je tu krat veliko spretnejšo nego angleška. Angleži bi bili gotovo radi preprečili ta vseh Francoske republike, ali Francozje so postopali toli odločno, da je Sijam ne le vsprejel vse francoske pogoje, ampak se je zgodilo to tako hitro, da Angleži niso niti mogli resno poseči vmes.

Francoski poslanik na Dunaju, Decrais, zapustil je v ponedeljek Dunaj, da se preko Pariza poda na svoje novo mesto v Londonu.

Francoska popolnuje svoje vojne priprave na vse strani. Tako poročajo pariški listi, da pride zrakoplovstvo pod nadzorstvo vojnega ministerstva — isto tako, kakor je pod istim nadzorstvom odgoja golobov-listonošev, — ker bi se sicer beguni lahko posluževali zrakoplovov.

V republiki Argentinski (južna Amerika) nastala je ustaja. Skoro vsa mesta so v rokah ustašev. Vlada si ne ve pomoči.

Različne vesti.

Osebnosti. Namestnik tržaški, vitez Rinaldini, odšel je z družino na dopust. — Višji poštni ravnatelj tržaški, Karol Pokorny, odšel je na dopust.

Za župnika-dekana v Dolini pri Trstu je imenovan g. Ivan Varl, dosedaj dub. pomočnik pri sv. Antonu novem v Trstu. Čestitamo od srca!

Imenovanje. Prizivno sodišče za Primorsko imenovalo je avskultanti gg. Dante Polonija, dr. Nikola Segnjana in Simona Kureliča.

Dopolnilna volitev v deželni zbor Goriški za skupino trgov Tolmin-Bovec-Kobarid-Kanal Ajdovščina vršila se bode dne 5. septembra. Tudi pri tej priliki je pokazal naš „Piccolo“, da bi si želel dvojne mere za Italijane in Slovence. Jezi se namreč, da je uradni list razglasil to dopolnilno volitev samo v slovenskem in nemškem jeziku ter povprašuje razjarjeno, zakaj ne tudi italijanski, ko je vendar italijanščina oficijelni jezik na Goriškem? O presneto ne bodi! Z isto pravico vprašamo mi Tržaško čenčo, zakaj mestni magistrat Tržaški razglša vse naredbe za volitve samo v italijanskem jeziku?! Sami delajo krivico, kjer le morejo, če si pa oni le domišljajo, da se jim je dogodila krivica, pa vpijejo, da je groza. Gori omenjena skupina trgov je zdržoma slovenska in po takem Italijani niti nimajo pravice zahtevati, da bi se volitve razpisavale tudi v italijanskem jeziku. A kjer nimam nikake pravice, tam mi jo tudi nikdo žaliti ne more. Drugače je v Trstu: tu nas je Slovencev dobra tretjina in vendar noče magistrat poznati našega jezika. Seveda: „Il Piccolo“ v svoji pravicoljubnosti bi si želel dvojne mere; jedno, pravično, za Italijane, drugo, krivično, pa za Slovence.

Nehvaležnost je plačilo tega sveta. Fattavi socii della Lega nazionale — tako kriči v potu svojega obraza in dan na dan naš ubogi „Mattino“. Človek bi moral misliti, da je delovanje tega lista zlatimi črkami zabeleženo v kroniki laškega šolskega društva. A kaj se zgodi pri obnem zboru tega društva v Tridentu? O ti nehvaležnost človeška: italijanski kulturosoeci niso smatrali poročevalca „Mattinovega“ za vrednega, da bi sedel v njih družbi in pokazali so mu — vrata.

Slepenje je jedno glavnih sredstev ljubeznjivih naših nasprotnikov. Koristi okoličanov so jim deveta briga — vendar se štulijo ob času volitev kot rešitelji našega okoličana iz vseh nadlog; o ljubezni do našega ljudstva ni v njih niti sledu, vendar imajo polne usta „concordije“ in „fratelanee“ takrat, kadar nas potrebujejo; o času volitev zidajo, seveda le z jezikom, cerkve, šole, ceste, vodnjake, dasi v resnici niti ne mislijo na to; ljudstvo pa jim gre na limanice, ker rado verjame, kar želi. Ni-li to grdo slepenje? — Sedaj pa imamo zopet nov dokaz, kako nevarno slepe naši nasprotniki ne le slovenskega okoličana, ampak tudi vso javnost. V živem spominu je gotovo še našim čitateljem, kako je po volitvi v V. okraju „L'Indipendente“ objavljial proteste okoličanov proti izvolitvi g. Nabergerja. Na teh protestih je bilo kocih 200 podpisov, torej veliko več, nego jih je dobil protikandidat Nabergerjev. Že ta okolnost zdela se nam je zelo sumljiva, tako, da smo po vsej pravici dvomili na pristnosti omenjenih podpisov. In prav smo imeli, da smo dvomili, kajti vsi tiati protesti so bili zgolj komedija. Iz Trebič poročila se nam namreč, da so bila na protestih tudi taka imena, katerih lastniki so že 15 let mrtvi. Bravo: kolikor ne morejo slepiti živi, pa naj slepe mrtvi — vse v čast in slavo slavne iredente!

Obodska slavnost v Črni Gori v spomin 400letnice prve knjige, ki se je tiskala v cirilici, vršila se je ves prešli teden, posebno pa od srede do sobote. Došli so odlični gostje iz Ruske, izmed avstrijskih Rusov, iz čeških dežel, jeden Hrvat, jeden Slovenec in največ Srbov iz kraljevine, z Ogrskega, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in se ve da v velikem številu od vseh krajev Črne Gore same. Med Črno Gorci so bili tudi Albanci in muhamedanci, podaniki Črne Gore. Slavnosti se je udeležilo kakih 2000 oseb poleg obilo preprostega domačega ljudstva. Pri glavnem obedu je bilo nad 800 oseb, bila so zato z zelenjem ozaljšane podstrešja prirejena na polju poleg Cetinja; množice, došedše iz vseh krajev kneževine, pa so se gostile in veselile v šotorih in okoli njih. K dirki

konjski je bilo prijavljeno 150 konjkov iz Podgorice. Na izlet v Podgorico in k Skaderskem jezeru, ki je trajal 2 dni, je peljalo goste okoli 40 vozov.

V predvečer glavne slavnosti so umetni ognji na Cetinju bili tako velikanski, kakor bi jih moglo prirediti le kako prestolno mesto velikih držav. Poleg tega so goreli povsod po gorah okoli Cetinja na široko razprostranjeni ognji. Jednaka je bila v Podgorici, kjer je mesto na svoje stroške dalo obed gostom.

„Kolo“ raznih vrst je narod igral na kneževem vrtu in pred dvorom mnogo večerov. Pri „Kolu“ samo pojejo in nič ne godejo. Na glavni praznik so se zbrali gostje, diplomati in cerkveni dostojanstveniki v „Narodnem Domu“, z imenom „Zetaki Dom“; tu je pozdravil zbrane pokrovitelj slavnosti, prestolonaslednik Danilo, s hlebom in soljo; na to so prečitati adrese, ki so jih poslali iz Anglije, Francije, Švice in Rusije. Potem je bila služba božja najprej v dvorni kapeli in potem v glavni cerkvi. Popoludne je bil omenjeni veliki obed, kateremu na čelu je bil prestolonaslednik; proti koncu je prišel tudi knez. Na tem obedu so bile oficijelne napitnice; nekatere so bile prekrasne, mnogobesežni govori; odposlanec oksfordskega vseučilišča je govoril v srbskem jeziku.

Vsa slavnost je napravila najlepše vtise na goste; videli so ti oduševljenje naroda za kneza in ljubezen kneževga dvora do naroda. Videli so, kako jih je narod odkrito, ljubeznjivo sprejemal in pozdravljaj. Ta slavnost, katera je bila čisto kulturna, pokazala je, da je vendar Slovancov, ki umejo, kaj so kulturne vezi med Slovanstvom. Moralno pomenja za Črno Goro velik dobiček, a mnogo dobrih mislij je vzbudila tudi v ostalih Slovanih; da so se je poslednji udeležili v duhu, pokaže objavljenje velikega broja brzojavnih pozdravov, ki so prišli iz najrazličnejših in oddaljenih slovenskih zemelj. Črni Gori ni želeli boljše, nego da bi imela vedno tako modrih vladarjev, kakor je knez Nikola I.

P. Obletnica blagoslovljenja zastave „Delalskega podp. društva“ slavila se bode, kakor smo že naznanili, dne 20. t. m. V obče se obžaluje, da odpade navadna sv. maša, ker ni dovolila cerkvena oblast, da bi šlo društvo z zastavo v cerkev. — Popoludanska veselica obeta biti velikanska. Poleg petja, godbe, umetelnih ognjev, kegljanja na dobitke in drugih zanimivosti telovadili bodo tudi naši vrli „Sokoli“. Program je torej mnogovrsten in zanimiv, zbog česar smo prepričani, da bode udeležba mnogobrojna, tako iz mesta kolikor iz okolice.

O glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda poročati nam je šlo nastopno: Po končanem zborovanju bil je skupni obed na krasnem vrtu gosp. župana Mahorčiča. Obeda se je udeležilo kacic 200 oseb, drugi so se razšli po raznih gostilnah sežanskih. Vrt je bil ozaljšan zastavami; koncem glavne mise pa je bilo videti Vodnikovo podobno. Pri obedu čuli smo razne napitnice. Prvi je napil gosp. prvostojnik Tomo Zupan Njeg. Veličanstvu. Tej napitnici se je odzvalo občinstvo navdušenimi živjo-klici in godba je zasvirala cesarsko himno. Potem so govorili Sveteč, dr. Ferjančič, Ivan Hribar, kapelan Gregore, prof. Bezenšek in drugi. Mej obedom vladala je lepa sloga in sporazumljenje mej udeleženci: duh svetih blagovestnikov plaval je nad to odlično in blago družbo — duh sloge, duh ljubezni. Le prehitro je prišel čas ločitve. Ob 3. uri že odpeljala se je velika večina skupščinarjev v Divačo, da si tam ogleda čuda, koje krije naša domovina slovenska. Vsi drugi pa, ki so ostali v Sežani, skupili so se zopet v prijateljskem krogu, kjer so se ogrevali ob navdušenih govorih v ljubezni do svete naše domovinske stvari. Znameniti so bili govori Korošec: gg. Filipa Kanduta in kapelana Svatoņa, poslancev Nabergoja in Hribarja,

dra. Treota iz Celja, Vatroslava Holza itd. In jako pomenljivo je, da so se skoro vsi govori vrteli okoli jednega in istega predmeta: o slogi in spravi mej Slovinci brez razločka stanu. Vsem je bilo videti, kako jih prešinja želja, da bi se vendar enkrat povrnil mir v naše vrste. S to iskreno željo sklepamo tudi mi te le vrstice.

Iz tajnikovega poročila smo posneli, da je v minoletem letu število podružnic naraslo od 105 na 123, tako, da šteje sedaj družba okoli 12.000 članov. Posebno veselo znamenje je, da je število ženskih podružnic naraslo na 22, dočim jih je bilo še leta 1891. samo 5. Ženska armada družbe šteje sedaj 3000 članov. Tudi število družbinih dobrotnikov množi se od dne do dne.

Blagajnik g. dr. Vošnjak poročal je o računu družbe za sedmo društveno leto. Račun izkazuje sledeče dohodke: 1. Doneski podružnic 6114 gld. 96 kr. 2.) Pokrovitelji 2578 gld. 3.) Podpora deželnega zbora kranjskega 1000 gld. 4.) Podpora mesta Ljubljanskega 500 gld. 5.) Darila in dohod zabav 2964 gld. 78 kr. 6.) Iz zapuščine dra. L. Čučka 2122 gld. 55 kr. 7.) Za prodane družbine knjižice 84 gld. 43 kr. 8.) Obresti od naložene glavnice 498 gld. 13 kr. 9.) Vrnjen dolg 100 gld. Skupaj 15.962 gld. 80 kr. — Razhod 13.258 gld. 9 kr. Prebitok 2704 gld. 71 kr. Saldo 31. decembra 1891. 11.992 gld. 35 kr. Saldo 31. decembra 1892. 14.697 gld. 6 kr., naloženo pri raznih slovenskih denarnih zavodih. Troški pa so bili sledeči: 1.) Za družbine šolske zavode: a) v Trstu, Rojani in na Greti 6249 gld. 47 kr.; b) v Gorici, Pevmi, Podgori in Ločniku 2250 gld.; c) v Celji 320 gld. Skupaj 8819 gld. 47 kr. 2.) Narodno šolstvo na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem itd. 1069 gld. 68 kr. 3.) Za šolske zgradbe 200 gld. 4.) Za dijaška podpora društva 150 gld. 5.) Natisek, vezanje in razpošiljanje družbinih knjig „Junaki“ II. zvezek „Ciglar“ in „Vestnik“ 1205 gld. 37 kr. 6.) Nagrade pisateljem 125 gld. 7.) Nakup molitvenih in zabavnih knjig in učil 351 gld. 57 kr. 8.) Podpore podružnicam 567 gld. 16 kr. 9.) Tiskovine 98 gld. 10 kr. 10.) Troški za dr. Čučkovo zapuščino in spomenik 337 gld. 85 kr. 11.) Troški predsedstva, tajništva, poštne, za glavno skupščino, koleki itd. 333 gld. 89 kr. Družba nabrala je dosedaj skupno čez 60.000 gld. in izdala v šolske svrhe čez 45.000 gld.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nam doposlali: g. Ivan Sancin iz Doline 7 „prvih kron“, katere so darovali: coop. Rajko Logar 1, strojevodja Josip Pangero 1, trgovec And. Mahnič 1, Ivan Sancin št. 39. 1, Urh Samec 1, Neimenovani 1, pri veseli družbi nabral Pangero Josip 1 krono. — Iz Tomaja prejeli smo 2 gld., katere so darovali gg.: Pupis 20 nč., Turk 20 nč., Čefula 20 nč., Pais 20 nč., Vitez 20 nč., A. Šonc 20 nč., knjigovez K. Ukmar 20 nč. in trije neimenovani 60 nč. — Gospa Skrinjar iz Sežane je darovala 1 krono.

Za svetoivansko podružnico sv. Cirila in Metoda nabrali so na Opčinah pri Mičelu teranopivci, gredé s sežansko skupščino, 4 kr. 40 st. — Pri banketu, prirejenem na čast odhajajočemu š. g. kaplanu Šašelju, takirali so skupne goste na korist svetoivanske podružnice na 14 kron 66 stotink.

Bralno društvo pri sv. Ivanu odposlalo je 100 gld. kot pokroviteljstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V namen, da postane pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pokrovitelj družbe sv. Cirila in Metoda, priigrali so dne 30. m. m. trije M. in en P. v krčmi Barkovljenskega „Obrtnijskega društva“ 1 gld. Gospod Bazovski „Nunc Kime“ je daroval 1 krono.

Jutri, v nedeljo dne 6. t. m. priredi pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah v vrtu tamošnjega „Obrtnijskega društva“ domač koncert s petjem in godbo. —

Ustopnina je prosta, radodarnosti se pa ne stavi meje. — Kakor že naznanjeno, napravi istega dne izlet v Barkovlje pevsko društvo „Slava“ od Sv. M. Magdalene Dolnje. Pričakuje se blizu 100 Magdalenčanov — pevcev in domačinov.

Domača zabava bode gotovo izborna, škoda samo, da primankuje v Barkovljah večega prostora v enak namen.

Društvo „Skala“ v Sv. Križu bode imelo jutri ob 4. uri popoludne svoj občni zbor v gostilni gosp. Josipa Bogatca. Na dnevnem redu je volitev odbora. Nadalje se nam poroča iz Sv. Križa, da je dne 31. julija tamkaj umrl mladenič Ivan Tence in mu je društvo „Skala“ priredilo sijajen pogreb. Ob tej priliki je pokazalo društvo, kako ubrano ume prepevati tudi nagrobne pesmi.

Tamburaški zbor „Bralnega društva pri sv. Ivanu“ priredi svoj izlet v Dolino dne 6. t. m.

Tamburaški zbor v Ribnici prijazno vabi k prvemu velikemu koncertu, kojega priredi dne 13. avgusta 1893 v dvoranah g. A. Arkota. Vpored, 1. „Srečan imendan“ — čestitka. 2. „Ljubim Te“ — maršurka. 3. „Oj Banovci“ — koračnica. 4. „Spavaj sladko“ — podoknica (brač solo). 5. „Marici“ — polka. 6. „Lepa naša domovina“. 7. „Valček“. 8. „Naprej zastave slave“. 9. „Ponočna“ — polka. 10. „Hej Slovenci“. 11. „Valse eleganta“. — 12. „Pijmo ga“ — zdravica. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Ustopnina za osebo 1 krono.

Iz spodnje okolice se nam piše: V Barkovljah se govori o dogodku kateri bi moral vzbujati najstrožjo pozornost. — Nekemu kmetu poginila je krava, — a ko mu jo je odvedel konjederec, moral je kmet postavno depozitirati dotično svoto carinskemu uradu. — Ko se je pa mož po določenem času oglašil pri dotičnem uradu, niso tu vedeli za nobeno poginjeno kravo, in mu niso toraj tudi izplačali depozitiranega denarja.

Pravijo, da se je mož pritožil na magistratu — a tu so ga še nekda surovo zavrtili. (Navada je že mag. uradnikom, da se osorno obnašajo posebno proti italijanščino nezmožnim našim kmetom.)

Govori se tudi, da se pogreša na enak način do 15 orknjenih krav, katere so bile — kakor se sodi — prodane v Tržaških mesnicah!!!

Čuje se tudi, da se od dotične strani preiskuje. — Meni se pa čudno zdi, da niso o tem ničesar izvedeli mestno upravo hvaleči italijanski listi!

No, o pregrehah mestnih organov se navadno v Trstu molči — ljudstvo pa veruje le „molčedim“ listom — kateri pa kriče na vse pretege, ako zvedo le za kako dozdevno napako v našem taboru — kateremu kričanju sledé navadno — „preklici“!

Vojaško veteransko društvo udeleži se dne 6. avgusta z zastavo in godbo maše v cerkvi sv. Antona novega v spomin žalostnega dogodka z dne 2. avgusta 1882.

V ta namen snidejo se veterani dne 6. avgusta ob 7. uri zjutraj na dvorišču velike vojašnice, od koder odidejo ob 8 uri k slovesni sv. maši.

Na vsestransko željo priredi društvo isti dan izlet v Izolo in je v ta namen najelo dva parnika — „Quieto“ in „Risano“.

Vožnja tja in nazaj bode stala 60 kr. za osebo, 1 gld. za zakonsko dvojico in 30 kr. za otroke do 13. leta, ne gledena to, ali so otroci članov ali ne. Listki se dobivajo v društvenem uradu (Via delle Aque št. 12. II. nastropje) do 6. avgusta opoludne, dne 6. avgusta pred odhodom pa na parnikih, kjer bodo listki za 10 nč. dražji. Pernika odplujeta ob 3. uri popoludne od „Riva della Sanita“. Vspored zabavi v Izoli bode krasen. Odhod iz Izole ob 10. uri zvečer. Društvena godba avirala bode mej potjo in pri veselici v Izoli.

Ljudski shod bode v nedeljo dne 13. avgusta t. l. na vrtu gostilne „Ali“ Ope-raio“ Piazza S. Giacomo (pri sv. Jakobu). Začetek ob 5. uri popoludne. Dnevni red: 1. Položaj delavskega stanu ter občna volilna pravica. 2. Predlog mladoških drž. poslancev za volilno reformo. Ker je vprašanje o splošni volilni pravici v interesu vsa ljudstva, posebno delavcev, povabljeni so k temu shodu vsi krogi, naj si bodo obrtniki ali rekočelci, težaki ali kmetovalci: vsi naj skrbé za mnogobrojno udeležbo. Sklicateljki odbor.

Angleška vlada je definitivno preklcala obisk svojega brodarja v pristaniščih jadranskega morja vsled tuginja po izgubljeni admiralski oklopnici „Victoria“. Vsled tega preklica ne obišče angleško sredozemsko brodarje nobene tuje obali. „Novičar“ izide danes ob 6. uri zvečer. Na prvem mestu prinese poročilo o burni seji mestnega zbora z dne 1. t. m.

Javno zahvalo izreka podpisani odbor g. Josipu Turku, posestniku iz Škorklje, na podarjenih 10 gld. Bog poplati temu vnetemu podpiratelju vseh narodnih podjetij! V Trstu, 4. avgusta 1893. Odbor „Slov. pevskega društva“.

„Dom in Svet“ prva dva letnika (1889—90) tega časopisa želi na posodo dobiti na dva tedna dr. K. Glaser.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vplana zadruga z omejenim poročtvom v Rojani pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Belvedere št. 3)

pristopno združnikom in nezadržnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojani (poprej Pertolovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mizljivi jedili.

Novi člani se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtak od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 101—10

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarnar „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Pivarna Lavrenčič (via Rossotti nasproti) lekarni E. Leitenburg) priporoča svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čistitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo I. vrste po 24 kr. liter in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sergente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Casserna“, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarni „Universo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hili Jakoba Brunneria št. 3 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Prodajalnica

jedilnih, stvari po jako niski ceni. Prodaja
Jožef Cerne Piazza della Caserma št.
(uhod Via Ghenga). Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1
trgovina z mnogovrstnim
lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem
pleteno itd. itd. Cl.

E. Šverljuga, brivec v
Stadion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za
blagohotno obiskovanje. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via
St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in
d. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, ste-
klenega, lončenega in železnega blaga, podob in
kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

**Junger Lehrer für slovenisch
gesucht.**
Gefl. Offerte (mit Honoraranspruch)
unter **K. P. a. d. Exped.** 3-1

Danes, v soboto 5. t.
se odpre

PIVARNA JUDTMANN

v ulici Stadion št. 10
(prej „Al Leon d' Oro“).

Podpisani, priporočajo se p. n. ob-
činstvu in svojim gospodom obiskovalcem,
obljubuje storiti vse mogoče, da ustreže za-
htevam in željam častitih obiskovalcev in
si tako pridobi naklonjenost p. n. občin-
stva. Udani

Simon Scherling,
gostilničar.

**Gostilna s prenočišči „Alla
Nuova Abbodanza“**

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza
najosrednja lega v Trstu.)

Prostori o odprti in preskrbljeni s svežimi
jedili do 2 ur popolnosti. Izvrstna namizna in do-
sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po
nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo
ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slav-
nega občinstva. Ponižni

104-95

P. Favero.

Glasovita

radi svojega učinka, odliko-
vana radi svojih zdravilnih
lastnosti z častno diplomom
in zlato svetinjo na razstavi
v Londonu in Parizu, z zlato
svetinjo v Bruslju in Tu-
nisu.

**Želodčeva tink-
tura** lekarnja G. Piccoli-ja
v Ljubljani je vapošno di-
jetično sredstvo,
katero krepi in zdravi želod-
ec, kakor tudi opravi pre-
bavnih organov izborna po-
spešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti
povzetju zneska v zabojih po
12 steklenic za 1 gld. 36 nč.,
po 55 steklenic (zaboj tehta
5 klgr.) za 5 gld. 26 nč. — Poštino plača vedno
naročnik. 12-3

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 68-104

Prodaja in popravlja ure.

Kwizdina
restitucijska tekočina
pralna voda za konje
Cena steklenic avstr. velj. gld. 1.40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v več-
jih vojaških in zasebnih hlevih kot krep-
čilo pred težkim delom in po težkih
delih, proti poditvam, izvinjenjem, otrp-
nelosti kit itd. ter daje konjem posebno
moč za brzo tekanje.

Dobiva se v lekarnah in
drogerijah Avstro-Ogr.

GLAVNA ZALOGA:

Fran Iv. Kwizda
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalažnik,
okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in za-
htevati je izrečno: 1a-8

Kwizdino
restitucijsko tekočino.

Kravo s teletom

težkega plemena, izvanredno lepo in dobro,
brez najmanjšega pogreška 22-
proda **F. Čibej** v Ajdovščini.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Škropilnice in žvepljalke za trte

inženirja **Živica**,

MLATILNICE IN ČISTILNICE ŽITA,

mlini in stiskalnice za vino,

sesalke ali pumpe za vsako rabo, cevi vsake vrste

in pipe, motori (ali stroji za gonitev drugih strojev) na par

in s petrolejem, kakor tudi vse potrebno za stroje

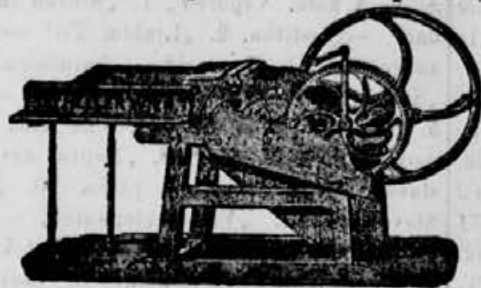
se dobiva zmiraj v zalogi trdke

Schivitz & Comp.

(Živie in družb.)

V TRSTU — via Zonta 5 — V TRSTU.

**Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in prirejanje
mošta iz sadja!**

Mlatilnice, vitelji, trijeri,
mlini za čiščenje žita, slamoreznice,
samotvorni aparati proti
peronospori, stiskalnice groz-
dja in oliv, stiskalnice sadja, mlini
za sadje, potrebščine za kletarstvo,
sesalke za vse potrebe, kakor tudi
vsi stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in izdelovanje
vina iz sadja

prodaja v najboljši in najnovejši sestavi

IG. HELLER, DUNAJ,

20-11

22 Praterstrasse N. 78.

Cenike z obimi podobami v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku
zastonj in franko.

Najkulantnejši pogoji. — Jamčenje za dobro delo. — Pošilja se tudi na poskušnjo.
Cene so zopet znižane. Prekupci dobijo visok rabat.

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano
v Trstu.

Permanentno razpečevanje.

Spričavale analize.

Podpisani profesor pri kemičnem laboratoriju trgovinske in nautične akademije
izjavlja s tem, da je podvrget mikroskopični preiskavi papir za cigarete trdke S. D.
Modiano ter je spoznal, da je isti sestavljen iz čistega lana; pri nadaljnjem preiskovanju
se je prepričal tudi, da je popolnoma brez glicerina in da jeden kvadratni meter tehta le
9.284 gramov. — Izjavlja torej, da je papir za cigarete trdke S. D. Modiano jeden naj-
boljših in da je isti popolnoma brez zdravilja škodljivih stvari. 24-5

Trst, 19. aprila 1893.

Prof. Avg. Vierthaler.

Je na prodaj po vseh tabakarnah in papirnicah.

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano
v Trstu.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar,
Dobiva se v odlikovani lekarni. 62-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

Pozor!

Usejam si naznaniti p. n. občinstvu, da
sem vnovič odprl v via Nuova št. 27

trgovino

z manifakturnim blagom

(prej Ivan Milič)

ter da v istej prodajam raznovrstno volneno
blago, kakor tudi židane in volnene robce
52-11 **M. Milič.**

Jak. Klemenc
TRST

Via S. Antonio št. 1.
priporoča 33

veliko zalogo manufakturnega blaga uprav
prispelega za letno sezono in sicer:
perkale, sukna iz volne za ženske in
moške; okrasnike, trake, čipke, pod-
stave za ženske in moške obleke, židane
rute, končenino in platenino, nogo-
vice za ženske in moške; maje in konec
in volne za ženske in moške, srajce za
ženske in moške, ovrtnike, zapestnice
in zavratnike, srajce za turiste in bi-
cikliste, narokvice za ženske iz šved-
skega konca in židane, kakor tudi blago
nalašč za zastave in traki v narodnih
barvah garantirane kakovosti — vse po
jako niski ceni.

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER)

se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi

(v zalogi odlikovane lekarni

Praxmarer v Trstu, P. Grande)

obče poznano bolečino ublažujoče

draganje, dobiva se po večini

lekarn v steklenicah po gld. 1.20,

70 in 40 kr. Pri kupovanju treba

biti previdnim in je vsprejeti le

take steklenice kot pristne, ki so

previdene z „sidrom“ kot varstveno znamko.

Osrednja razpošiljalnica:

Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen.

Prag. 43-19

Zaloga Dunajske tovarne

pohištva
IGNAC KRON & COMP.

V TRSTU

Via Canal grande, vogal ulice S. Nicolò

priporoča 13-5

svojo velikansko zalogo pohištva
najsolidnejše kakovosti v najmoder-
nejših modelih po tovarniški ceni.

Pismeno jamčenje!

Velika zaloga pohištva
iz železa vsakovrstne kakovosti
zmira popolnoma vrejena.

Da zamore p. n. občinstvo tudi zunaj
Trsta zbrati si solidno pohištvo v
raznovrstnem stilu, razpošiljam moj
novi cenik na zahtevo v katerikoli
kraj gratis in franko.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 43-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norveškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje so,
prožjavo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju
na enoj plati vdobljeno ime izdelovatelja
Prendinija in na druge besede Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škatlicah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah in drugih dozelah.

Znatno znižane cene.
Stiskalnice za vino, sadje in oljke.

Izviren fabrikat

najnovejša in izvrstne konstrukcije z neprestano delu-
jočo dvojnato silo. Zajamčena je največa delavnost do
20% večja nego pri katerih si bodi družih stiskalnicah.

Pri vseh razstavah s prvimi nagradami odliko-
vani

mlini za grozdje, sadje in oljke,

stroji za sušenje sadja, kakor tudi vseh

drugih pridelkov iz rastlinstva, živalstva in rudništva,

stiskalnice za seno, slamo itd. na roko, stroji za

trebljenje koruze, za čiščenje žita. Najnovejša avtomatične

in patentovane „SYPHONIA“ škropilnice.

Izdelujejo jih jedino le tovarnarji:

P. H. MAYFART & C.º

tovarna za gospodarske in vinarske stroje

DUNAJ, II., Taborstrasse št. 76.

Kataloge razpošilja zastonj. — Vsprejema zastopnike.
Opominja se vsakdo, da pazi na ponarejanja.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu.